

SVENSK VECKOTIDNING

NIONDE
ÅRG.

N^o49/50

Prenumerationspris:
Helt år Emk. 5:—
Halvt „ „ 125:—
I utlandet:
Helt år Emk. 350:—
Halvt „ „ 200:—

UTKOMMER
ALLA ONSDAGAR

Redaktion:
Svenska Folkförbundet
Redaktör: N. Blees
Reval, Riddaregatan 3.

Annonspris
enligt överenskom-
melse.

För längre annonse-
ring beviljas rabatt.

22 dec.

1926

L J U S.

„Det folk, som vandrar i mörkret, skall se ett stort ljus.“ — Jes. 9:2. Det skulle vara mycket tungt för oss, om vi aldrig finge se solen. Vore vi nödgade att ständigt framleva våra dagar i novemberdis, så skulle även det gladaste mod prässas till det yttersta. För mig har det känts som en lättnad att i dessa gråa höstdagar få tända eftermiddagslampan. Sol var det inte, men det var ändå ljus.

Vi ha en obeskrivlig längtan efter sol och ljus. Vårt naturliga sinne är beroende därav. Vårt naturliga sinne ja!

Men därvid stannar det ofta. Ljus inne i hjärtat, ljus över våra allra innersta behov, över vår djupaste längtan, vilja vi det? — Det är nu en märklig företeelse, att vi kräva ljus för vårt naturliga sinne medan vår inre människa så ofta får leva i halvdunkel och skymning. Varför? Vi äro fega. Vi äro rädda för en klar belysning över samvetets och hjärtats värld. Det är för påkostande för oss. Det är bekvämare med skymning. Då ser man inte, hurudant det är. Men skymningen plägar övergå i mörker, helt nattmörker. Och då är människan hjälplös, förlorad. Ett samvete i nattmörker — vad det betyder har du kanske prövat på eller kan ana.

Jag vill emellertid icke tro, att du har det så illa ställt. Någon liten dager finns det väl i ditt

hjärta. Men — är det icke så, att du är nöjd därmed? Kanske låter du med flit skymningen breda sig över ditt inre för att slippa skämmas och för att slippa kamp och möda. Synd och last trivas i samvetets skumrask.

Men tänk, detta låter sig verkligen, hur märkvärdigt det än tyckes, förena med ett slag av ljus. Inte det ljus som lyser, men det som värmer. Jag har träffat människor, som värmts av ljuset, värmts av Guds kärlek i Kristus Jesus, men ljuset har ej fått lysa och förjaga skuggorna. Så underligt kan det vara i denna sak. Varma känslor kunna människor ha inför Kristus, men där blir ingen bättring. Gammal synd och stygga vanor få bli kvar.

Men — det folk, som vandrar i skymning och mörker, skall se ett stort ljus. Skall se ett stort ljus. Det är så, att Jesus Kristus har kommit i världen för att ingen skall behöva hålla till i skymning och mörker. Det är en stor välsignelse och en härlig förmån att få leva i ljuset. Ty liv är det fråga om. Ljus och värme vill Jesus giva. De två höra inop. Ljus utan värme är konstlad belysning och lämnar människan kall. Värme utan ljus — det är endast förbränning. Sådan uppstår som du vet även vid förruttelse. Värme utan ljus förstör människans inre värld. Men ljus och värme i förening alstra liv.

Jesus är det stora ljuset för att vi skola leva — leva i en god

vilja och i kärlek. Gläd dig, själ, att du ej behöver dvälas i mörkret! Var ej feg och ljusskygg utan tag emot Kristus så, att det blir ljust i din själ, att det blir ljust även i de dunkla vrår, där dina synder fått trivas. Låt solen skina in, så att du ser dig själv sådan du är och ser vad du behöver, kärlek av höjden, som gör dig sund och ger dig en god vilja. Så sjöngo änglarna julmorgonen. — Du vet, att solens strålar äga en egendomlig kraft. Till och med de för ögat osynliga strålarna äga en mäktig verkan. Solen åstadkommer stora förändringar, skapar hälsa och liv. Det är därför du måste få ljus i ditt hjärta. Det duger ej med blott känslovärme. Där måste bli förändringar ock. Har icke Jesus sagt, att hans egna i världen skola vara dess ljus? Låt Kristus lysa in i din själ, så att du själv kan komma att lysa.

Sker det så, ja då ha vi fattige dunkelmän verkligen blivit ljusmänniskor, julfirande människor.

I stilla glans han träder fram: Av spridda får och späda lamm Han sig en hjord församla vill, Den himmelriket hörer till.

Statt upp, var ljus, o, mänsk-
[lighet!

Ditt namn skall vara kristenhet,
Din ära och din själaro
Att uppå Herren Kristus tro.

Erik Petzäll.

Johan Klanmann †.

Den 17 dec. avled i Hapsal f. d. skolläraren, kommunalsekretären, klockaren på Nargö och stadsfullmäktige i Reval Johan Klanmann. Den hädangånge var en mycket ombetrodd man i det offentliga livet. Efter att ha genomgått Paschleps svenska seminarium på den tid, då Fosterlands-Stiftelsens missionär Thorén verkade härute, tjänstgjorde han någon tid som lärare vid en del estniska skolor. Sedan flyttade han till Nargö, där han under en längre tid — cirka 25 år — skötte de ovannämnda sysslorna. Några år före världskrigets utbrott kom han till Valk, där han verkade i en estnisk församling. Senare flyttade Klanmann emellertid till Reval, där han ehuru till åren kommen skötte en del offentliga uppdrag: stadsfullmäktige, medlem i Revals svenska kyrkoråd m. m. Den hädangånge, som var varmt religiös, utövade dessutom en vidlyftig predikoverksamhet på olika ställen. Bl. a. sysselsatte sig J. Klanmann hela tiden med skaldskap. Han har utgivit en hel samling andliga sånger på estniska språket "Lammets lof," som till största delen är översättning från svenska. Därför lever hans minne länge och han saknas mycket.

Han, J. Klanmann, var född på Nuckö den 10 juli 1858 och bodde under sista tiden hos sina barn i Hapsal, där han också avled.

Dessa drag i all korthet ur den nu så hastigt hädangångnes liv.

En folkhögskola.

Birkas.

Fortsättningen av denna artikel, vars början redan stod i nr. 47, skulle införas i nr. 48. Detta kunde emellertid icke ske, därför införas nu artikeln i sin helhet i detta nummer.

Birkas sjunde årskurs har tagit sin början. Det är 28 elever, som i år infunnit sig, och därmed är siffran 197 uppnådd. Alltså ha ej mindre än 197 ungdomar av Estlands 8000 svenskar sökt sig till denna läroanstalt, som vill skapa dem till kunniga och goda medborgare, som med vidgad och praktisk blick efter genomgången kurs gå ut i livet. Av hela den svensktalande befolkningen blir det alltså omkring 2,5 procent,

räknar man bara den ungdom, som befinner sig i den för folkhögskolan lämpliga åldern, i åldern 15—30 år, så har således omkring 7,5% av denna besökt Birkas. Skulle man dessutom borträkna stadsbefolkningen i Reval och befolkningen på Nargö, vilka den förra på grund av tillgång till andra skolor, den senare på grund av den långa vägen till Birkas ej kommit till denna skola, får man för den jordbruksidkande befolkningens räkning en 10 procent av dess ungdom, som varit på Birkas hitintills. Och för varje år synes alltflera vilja komma. I år voro 37 st. anmälda, av vilka en del dock ej kommo troligen beroende på att skörden på sina håll slog fel, och Birkas kunde knappast taga emot flera än dem som nu infunno sig.

Nu börja en del människor fråga vad Birkas gjort för nytta under dessa år, särskilt äro Birkas ovänner angelägna att efterlysa resultatet av vårt arbete, i kortsynt okunnighet om att man aldrig kan vänta sig så påtagliga resultat av en skolas arbete, att detta på sex år skapar om en hel landsända och dess befolkning, förresten är detta intresse för skolan ej framsprunget ur någon omtanke om folkets framåtskridande utan av lust att skada och hindra skolan i dess arbete bara för att den är svensk.

För en tid sedan förekom i en tidning en utredning av skolförhållanden i Estland. Där visades, hur Estland med sina många mellanskolor, som ha ej mindre än 25000 elever och med de 5000 studenterna vid Dorpats universitet kommit in i en hopplös överproduktion av teoretiskt utbildat folk, som står främmande för de praktiska kraven i livet, och där framfördes som lämplig skolform för landsbygdens ungdom, som nu rätt ofta söker sig till mellanskolorna, just folkhögskolan, därför att den söker skapa praktiskt folk, söker giva ungdomen etisk fostran och göra den till goda fosterlandsälskande medborgare i sitt land. Då nu Birkas är en folkhögskola förbunden med lantmannaskola har den just nämnda program, men det är detta många ej vilja förstå utan vädra en politisk orsak till att skolan finns till och framförallt däri att skolan omfattas med sådant intresse från rikssvenskt håll och begripa ej att

detta intresse mynnar ut i att göra den svenska befolkningen sådan, att den hedrar det svenska namnet och det kan endast ske genom att den blir goda och plikttrogna medborgare i sitt fosterland, medborgare, som omnämnas med respekt och aktning av vem det vara månde. Politik över huvud får ej förekomma vid en folkhögskola, det är en av varje folkhögskolas grundsatser.

Jag nämnde, att skolan har ovänner och det har nu varje ideellt arbete, men här tillkommer något mera: den är svensk. De estniska styrande som en gång varit med om att fastställa minoriteternas rättigheter, hava alltid visat förståelse för att sådant förpliktar, men än mera; de hava visat, att de även förstå att uppskatta en sådan skolas som Birkas arbete, varför de alltid visat välvilja mot skolan. Detsamma kan tyvärr ej sägas om en del lokala tjänstemän, som tro sig göra fosterlandet en tjänst genom att motarbeta svenskarnas bildningssträvanden och sätta den estnisktalande befolkningen upp mot svenskarna, att de därigenom skada den sammanhållning, som är varje lands styrka, betyder för dem mindre. Att förtal är ett omtyckt medel hör till pjäsen. Så t. ex. berättas, att jag skulle hata esterna. Det är väl ett underligt hat, som tar sig sådana uttryck, som att jag har och i Sverige i tal som i tryck talar om Estland i de varmaste ordalag. Ja, i Nya Dagligt Allehanda av den 28 sept. i år fann jag mig föranlåten att med anledning av ett felaktigt referat av ett föredrag av mig, där det påstods, att jag talat om estniskt nationalistiskt tryck på svenskarna, skriva bl. a. följande: "Visst finns det ett slags nationalism, om man därmed menar strävan att sammanföra och konsolidera de olika folkgrupperna, men en sådan nationalism bör finnas, och till den estniska majoritetens ovanskliga heder kan sägas, att det ej sker genom något tryck utan genom att låta vars och ens egenart utvecklas till det gemensamma fosterlandets bästa. Ja, man kan önska, att Estland i det fallet tages som exempel av andra nya stater, som inom sig hysa minoriteter med andra språk än landets officiella."

Denna den estniska statens ställning har skaffat Estland många vänner i Sverige, och jag tror, att ingen av de "nya" staterna har så stora sympatier eller är så väl känd i Sverige som Estland.

Så mycket mera beklagligt är det, att en del personer, som ej ens känna de grundlinjer, efter vilka vi arbeta här på Birkas, göra vad de kunna för att skada vårt arbete och hindra skolans utveckling. Ett ex bara. Det skulle byggas mejeri på Nuckö och man ville ha byggnad och jord av Birkas, som själv arrenderar av staten. Och var? Jo alldeles inpå Birkas huvudbyggnad och trädgården. Därvarande jordbruksministern kunde ej gå med på detta, helst som Birkas var villigt att avstå plats på ett mera tjänligt ställe. Och för detta skulle svenskarna anklagas såsom "de som stode i vägen för den ekonomiska utvecklingen" Eller en ny skola skall byggas; man vill ha jord av Birkas jord. Under överläggningen om detta säger en av de ledande, att "Birkas — som förresten från början var villigt att avstå det begärda området: det gälde bara frågan var — inte skulle stå hindrande i vägen, för ministeriet kunde i så fall bryta kontraktet med Birkas eller rättare med S. O. V." En underlig uppfattning av den egna statens rättsprinciper och detta av en bildad man. Och det tillades "annars komma esterna att hata svenskarna." Jag för min del tycker att ordet "hat" borde vara bannlyst åtminstone samma stats medborgare emellan och jag hade nu som någon gång förr orsak att förundra mig över att jag som svensk ofta tänker och handlar mer estniskt än många av dessa som förblindade av att den majoritet, de tillhöra, talar estniska, ty den ledande principen i mitt arbete har varit och skall vara den att söka få både de ester och de svenskar, med vilka jag kommer i beröring att förstå, att *fosterlandets* bästa är ens eget bästa och att språket ej får vara ett hinder för dettas uppnående. Och till *fosterlandets* bästa hör väl, att dess bönder, vare sig de tala estniska eller svenska, äro kunniga och väl kunna sköta sitt arbete samt känna och erkänna sina plikter mot det egna landet.

Då nu Birkas är estlandssvenskarnas enda högre skola, skulle man önska att förståelsen för dess arbete bleve större, så att ej en lokal tjänsteman går till fadern till en 25-års pojke, som är en duktig ung man, och säger, att "det var dumt av pojken att gå i den skolan."

Ty kunskap är makt och ett kunnigt folk är ett starkt folk.

Per Söderbäck.

Uppåt.

*Från människors hop, där hörs
ett brus
av röster fyllda med längtan.
All' blickar höjs mot himlens
ljus,
ty uppåt livet bär trängtan.*

*I barndomstid re'n dröm och
håg
går hän mot anade höjder,
och var fanns ungdom, som ej
såg
ljuvt drömt sitt slott och dess
fröjder?*

*Vad män'skan mäktat var
ej stads'
ett mått på levandets värde.
I hoppfullt nit hon jämt kan
gläds
åt lycka, varom man lärde.*

*Ty drömmar, tro och redligt
sinn'
skall alltid människan lyfta,
sist leda och i himlen in
till högsta fröjd hon kan syfta.*

*Så giv då Gud en vilja god
och kraft att sträva och vinna!
Oss giv för vägen hopp och
mod
och hjälp oss frid sist att
finna!*

Casanter.

Förnyelse.

Skulle det inte bli någon riktig jul i år?

Gabriel Ancker gick och tuggade på frågan under hemgårdens höga lindar. De stodo i en lång allé ända fram till huvudentrén. De voro Gabriels nu liksom den jord, där de hade sina rötter. Han var glad däråt, ty det är gott att ha egen mark. Nu gick han fram och tillbaka under de stolta träden.

Julen nalkades, men han kände ingen glädje däröver. Här gick

han i stället och undrade över, huru det skulle vara att känna sig lycklig.

Sorgen väntar på oss alla — var det inte så en av hans gamla vänner hade sagt lite sentensiöst i ett muntert lag en gång för länge sedan. Man visste, att vännen fått betala priset för att säga så, det var ingen lek med ord från hans sida — men man tyckte ändå, att det kom lite omotiverat, och man hade slagit bort det i ett skämt. Man skymtade ju inte några tunga skuggor över vägen, som väntade en. Tvärtom låg den i ett klart och löftesrikt ljus. Hurra, livet var härligt att leva. Gabriel Ancker själv hade lett ej minst övermodigt — och ändå blev Gabriel den, som fick anledning att erinra sig vännens ord, då sorgen kort därefter stannade utanför hans dörr. Han hade inget val. Det var blott att utestänga den objudna gästen.

Det riste och rasslade i de nakna lindarna. Gren skavde mot gren, då vinden ökade.

Gabriel Ancker hade för snart ett halvår sedan kommit hem från Paris, där han legat en följd av år för att studera konst. Nå, med den saken hade det nu blivit mindre. Däremot hade det hela format sig till ett glatt och lössläppt liv. Pengar hade gått, men han visste förut, att man får ingenting gratis. På ett eller annat sätt får man alltid till slut betala allting. Man fick vara glad, när man efter allt slöseri och all sorglöshet kom därhän, att man kände övermättnad. Det var gott för dem, som till sist funno sig själva. I leda vid det liv, han levat, hade Gabriel därför sagt Paris farväl. Det hade också varit i en het längtan efter hembygden och i sonlig längtan efter fadern, som var den ende, han hade. De två, de sista av en släkt, hade glidit ifrån varandra under de senaste åren. Det hade varit Gabriels fel, han hade varit en försumlig son. De många mil, som skilde dem åt, hade småningom skapat en allt djupare tystnad mellan far och son ända till den dag, då Gabriel omsider vaknade upp till besinning, tog sig samman och beslöt att fara hem. Han insåg, att han handlat illa och ville nu hem för att komma till klarhet över sig själv och för att gott-

Julefrid.

Ring i julens klockor, det är
juletid,
öfver jorden åter sänkes glöms-
kans frid.
Rena vita fällan bredes ut
kring nord,
den i julekvällen värma skall
vår jord.
Öfver skog och sjöar suckar
nordan kall,
omkring skär och öar bygger
isen vall.
Rin naturen tystnar vid den
högstes bud,
den i bävan lyssnar maningen
av Gud.

Åldring — njut av friden,
glömmen början tung,
ungdom — lyckotiden, var du
glad och sjung!
Skogens drottning skrudad pry-
der nu vart hus,
barnen, hemmets hugnad, tända
julens ljus.
Gran, du ljusa minne av en
god gestalt,
som i ödmjukhet sinne förs oss
offrar allt —.

Stjärna, aftonstjärna, friden
till oss bär,
du är salt att värna, de som
vandrar här,
Jesu, mäktig konung, född till
världens ljus,
i en enkel boning — i ett
fårahus.
Herre, värd all ära, du var
stor på jord.
Lov till dig vi bära fram med
enkla ord.

Kom, o jul, tillbaka till vår
kära bygd,
vad i dig vi söka, räkna vi
till dygd!
Kom med fröjd och värme,
nåd och ro i kväll.
Gode Gud, beskräma glädje
i vart tjäll!
Snövit ren förbliver julens
glädjetid,
gåvan, som du giver, ge av
hjärtat blid!

Ter Bonde.

göra. Några dagar innan han satte beslutet i verkställighet, dog emellertid fadern. Ett kort telegram slog ned öfver Gabriel. Döden, den tunga skuggan i livet, i vilken vi alla leva men vilken vi lätt förgäta, hade fallit in öfver Gabriels egen väg. Han hade rest efter en viss tvekan under slaget, men han hade inte hunnit hem till faderns begravning. Det blev andra, som fingo styra därmed. Sonen kom först, när den gamle för alltid flyttat ut på kyrkogården. Tystnaden mellan far och son hade blivit evig.

Och så var han den yttersta länken i släktkedjan. På honom själv berodde det nu närmast, om han skulle bli den för alltid siste; om han skulle försvinna en gång utan att lämna spår efter sig. Såg han mot framtiden, var det väl så, att han kunde hoppas — men det fanns knappast någon tro i detta hopp.

Då man nöjer sig med att se till det, som ligger i ytan, kan det stundom förefalla, som om en del människor finge allt vad de behöva och trakta efter, utan större ansträngning. Det faller dem till bara. Det kan hända, att det för dem, som ej höra till deras gynnade flock, kan se ut som om de ej vore värda sin undantagsställning. Gabriel hade under de senaste månaderna fått upprepade anledningar till att tänka dessa och liknande tankar. De kunna blomma vid den förödmjukelsens väg, som en arbetsökande kan få gå. De kunna skapa ett tungsint och plågende halvmörker, som tränger sig djupare och djupare in i själen. Denna kan inte i längden omskapa ett yttre mörker. Så blir vårt jag stegvis sakta intaget — visst sker det sakta, men intaget blir det. —

Ljudet av steg av en människa, som gick förbi, hackade in i Gabriels tankar och ledde in dem på ett annat spår. Det var en ung kvinna, men han kände henne icke.

Detta var således hans hembygd. Det fanns en tid, då vart ansikte här var honom på ett eller annat sätt bekant; då alla ansikten kunde säga honom något. Ännu mötte han ju sådana. Ack, huru fort kommer man dock inte ifrån sin hembygd. Det händer, att blott några års bortovaro kan bygga skiljemuren. Kom-

men åter, kan man där vara mera främling än annorstädes.

Gabriel hade lämnat Paris som en, som kände, att han där ej hade hemortsrätt. Då hans längtan till hembygden väl hade ordentligt vaknat, blev den en makt. Hans rötter voro fästa endast därhemma; han märkte det. Där skulle allt bli gott; han kunde inte riktigt analysera, vad han mist; han visste blott, att han mist något. Han trodde också, att de, som han där lämnat i vänskap och under samhörighetens band, voro redo att möta honom med samma känslor, då han äntligen åter vände hem.

Det var inte bara människorna — det var också människornas hem och samlingsställen, vägarna och omgivningarna, havet. Kanske mest havet. Alla minnena, som för honom voro förbunda med allt detta, skulle bli till en sång, som endast han kunde höra. Den skulle genom att ständigt tona inom honom sakta öfverrösta och vinna makt öfver det tarvliga ekot från de bortslösade åren. Allt det brutna skulle bli helt igen.

Han hade alltså farit hem för att söka både glömska och frid. Sorgen öfver faderns död hade skakat honom, men också gjort hans ögon klarare även i den meningen, att han blev varse sitt sinnes nöd och i vilken hög grad han längtade till själens frid.

När han var hemkommen, blev också allt till en början bättre och lättare. Men snart började hans sysslolöshet och osäkra ekonomiska ställning att oro honom. Fädernearvet var otillräckligt att falla tillbaka på. Vidare märkte han alltför tydligt, huru trångt det var på den bana, som han hoppats kunna göra till sin. Hur han än ansträngde sig, blev det aldrig annat än ett kort nej till svar. Var motgång han rönte, gav däremot näring åt tvivlet på den egna förmågan. Det fanns stunder, då han kände sig som en helt misslyckad. Då kunde han också ha en rent instinktiv förmåelse av, att även hans bekanta värdesatte honom så. Därför drog han sig helst ifrån dem och levde för sig själv. Omslaget kom emellertid för hastigt, och det blev en för tvär kurva. Följden kunde ju inte gärna bli annat än en orolig och naggande otillfredsställelse.

Han kunde, ehuru han visste, att det var ett fult drag, känna en viss avund mot de gamla kamrater, som valt trygga levnadsbanor, som automatiskt förde mot bättre levnadsvillkor. Han såg deras lugna hemlycka och jämförde deras liv med sitt eget ensamma. Därför att han själv hungrade efter mötande kärlek, var det honom svårt att stå som lugn åskådare, då de för all världen exponerade sin lycka. Visserligen intalade han sig ofta med framgång, att det ju inte var så säkert, att deras liv var, vad det syntes vara. Av egen erfarenhet visste han, att varje människa har sin börda att bära, även om det inte syns på anletsdragen. Men han måste dock gång på gång erinra sig, att de hade, vad han just nu saknade: de voro med kärlekens band knutna till andra människor, och de hade sin livsuppgift.

Det hände också, att han kunde träffa en gammal bekant, vilkens öde liknade hans eget. Hans självbevarelsedrift — ty lämpligare namm kunde han icke ge det — dikterade då hans uppträdande gentemot denne. Vid ett sådant möte hände det, att Gabriel fullständigt kunde kuva ned sin bitterhet och sina tvivel — liksom han kunde gripa till en lögn för att dölja dem. För vännen kunde han framställa sitt läge så som stode han inför förveklighandet av länge närda drömmar. Som effektiv avslutning på det bredmynta talet utbredde han sig över de vackra för inte säga lysande löneförmåner, som voro fästa vid plasten. Denna salva avlossade han med stor precision för att riktigt tillplatta den han talade med. Tiden dyrkade penningen, det visste han.

Men då man sedan skildes åt, hyste han det djupaste förakt för sig själv.

Så blev då Gabriel Ancker alltmåra ensam. Tungt är det alltid att återvända utplundrad dit, där man levat ung och rik av sin ungdom. Ensamheten i en stor stad kan vara en tryckande börda. Men att vara ensam och främling där, varest man har hemortsrätt, är dock en helt annan sak. Den början är en sorg, som blir en än mera smärtsamt irriterande tagg i ens själ.

Från sina Parisår mindes han stunder fulla av gnagande hem-

längtan. Nu var han hemma — varför blev då aldrig denna eviga längtan stillad?

Det hade blivit kväll. Mörkret intog trädgården mer och mer. Han tittade mot ett av fönstren i sitt rum. På fönsterrutorna fladdrade återskenet från en brasa. När Gabriel tog sig samman för att rycka sig loss ur återblickandets trollboja, fann han, att han stod med pannan tryckt mot ett äppleträd, och att han hade armarna omkring det på ett trött och hjälplöst övergivet sätt. Det här trädet — jovisst, det hade ju hans far planterat. Gabriel mindes, vilken öm vård fadern alltid ägnat sina träd. Med vilken stolthet om glädje hade inte den första skörden samlats in. Sedan hade det varit så år efter år.

Nu var fadern borta, men hans älskade träd buro alltjämt frukt. Det var så höst efter höst. Nästa skördetid skulle väl en, som inte förtjänat det, få skörda.

Åter lät Gabriel Ancker handen smeksamt glida över trädstammen. Så hade säkert också hans far gjort många gånger. Hade fadern dött lycklig? Gabriel skulle aldrig få veta det. Men skördandets glädje hade fadern känt, det visste Gabriel. Dessa träd skulle också alltjämt ge. Någon frukt skulle väl också hans eget liv skänka, blott han gav sig till tåls och bidade.

Det hoppet gav Gabriel Ancker tröst nu i kväll. Lugn gick han in i sitt hus. Han kände, att nu ville han börja att kämpa för rätten att kalla det sitt. "Si, det gamla är förgånget, och allt är vordet nytt" — tog han fel eller var det ordet inte förknippat med julen? För honom skulle det bli det. Här var marken att slå rot i och växa ur.

Torsten Cederberg.
(Korrespondens).

S. O. V: S penningelotteri.

Med väderbörligt tillstånd av Inrikesministeriet anordnar S. O. V. ett större penningelotteri. Huvudvinsten är 25.000 Emk., som man har utsikt att vinna för 25 Emk., ty varje lott kostar endast 25 mark. Offentlig dragning försiggår den 25 mars 1927 i Sjömanshemmet, Nya Hamngatan 11, Reval, och vinsterna utbetalas på S. O. V: s kansli, Riddare-

Till våra läsare.

Det är Kustbons sista nummer för i år och därför passa vi på tillfället och önska alla våra läsare och gynnare En God och Fridfull Jul samt Ett Gott Nytt År. Det har icke varit lätt att genomkämpa det gångna året, men vi ha dock trots alla svårigheter lyckats utge tidningen regelbundet alla veckor, om man undantager ett par gånger. Nummerantalet har också höjts i år till 50. Många brister återstå ännu vad innehålllet beträffar, vilket också då och då påpekats av en del läsare, men ekonomin har varit så dålig att vi icke varit i stånd att tillmötesgå alla önskningsar. Vi hoppas dock så småningom även kunna åstadkomma förbättringar även med avseende på innehåll med omväxling, men då måste också prenumeranterna i tid betala sina avgifter.

Tidningen utkommer också 1927, tioende åvgången, med format och pris som under det gångna året. Låtom oss då alla hjälpas åt att göra tidningen själv innehållsrikare och dess ställning tryggare.

Till sist ett tack till alla, som ekonomiskt hjälpt oss och medverkat i spalterna.

Redaktionen.

gatan 3, Reval, under loppet av 3 månader efter dragningen. Resultatet av dragningen redovises offentligt i dagens tidningar och i Kustbon.

Passa nu på tillfället. Lotter kunna erhållas över allt på posten, bankerna samt i bygderna hos lärare m. m.

Till en ung lantman.

Du, unga lantman, bli vid plogen!
Håll hårt i hackan och i spaden!
Var städs din odlargärning trogen!
Och låt ej blända dig av staden!

En mänskokvavn, ett rastlöst vimmel,
och kvaut och trångbott orosrike
med blott en fläk av luft och himmel
mitt över varje stentusdlike!

En ständig marknad, trist och bråkig,
med allsköns kasperspel och hynchel!
Om inte staden vore tråkig,
där krävdes ej så mycket gyckel.

Låt stadens locksång dig ej dära!
Tro vindens sus i hembygdstråden!
Gå djupt som förr din raka fåra
i vårens tid vid spovens kväden!

Bliu du i lugn att jorden bruka!
Blygs ej att bondenamnet bära!
Dig höves ingen titelsjuka
och ingen ny och konstgjord ära.

Si, riksens ek har väldig krona,
Mot sten och berg dess rötter spjårna.
I toppen stundens visor tona,
Men du är ekens rot och kärna.

(J. U. F. Bl.) Olof Thunman.

Konsul E. Gahlnbäck sänder jul- gåvor till de svenska skolorna.

Konsul E. Gahlnbäck har även i år sänt julgåvor: soker, risgryn och vetemjöl med en julhälsning till sina vänner, barnen, i de svenska skolorna.

För de vackra gåvorna fram-
bäres även här och på detta sätt
ett varmt tack till den gode gi-
varen.

Estniska statens lånefråga
behandlas av Folkförbundet.
Finansminister L. Sepp anlände
den 20 dennes från Riga. Han
har nämligen ett par veckor vis-
tats i Genève och varit med på
Finansutskottets sammanträden.
Estlands lånefråga har behand-
lats och har man garanterat oss
ett internationellt lån på 1,3 mil-
jon pund. Detta kommer mycket
att förbättra Estlands finanser, så
att guldbasen, som nu är
33—34% kommer att stiga till
58%. Därigenom kommer också
Estlands penningställning att
bli en av de bästa.

Riksdagen avslutade sina höst-
sessioner den 17 dennes och
vidtager åter sitt arbete efter
julen den 18 januari.

Kölden. Efter det långvariga
regnvädret blev det plötsligt kallt.
I Östra Estland har kölden stig-
it ända till 24 grader. Skar-
lakansfeberfallen ha också något
minskats.

Har motorfartyget Saaremaa
förlist? För några dagar sedan
avgick från Reval motorfartyget
Saaremaa med full cementlast,
destinerat till Helsingfors. Sedan
dess har av fartyget ingenting
avhört. Estländska konsulatet i
Helsingfors har anställt efterforsk-
ningar, men har endast lyckats
konstatera, att båten icke ankam-
mit till Helsingfors eller någon
annan finländsk hamn. En est-
ländsk seglare mötte för någon
dag sedan på Finska viken ett
motorfartyg på väg mot finländ-
ska sidan och man antar att det
var just Saaremaa. Då redan
fem dagar gått sedan båten läm-
nade Reval antar man med sä-
kerhet att den gått under med
man och allt, förmodligen på
grund av bränsleexplosion.

Röda ryska militäragerter till
utlandet. Till Reval har från
Moskva ingått underrättelse om
att sovjet vänt sig till regerin-
garna i utlandet med hemställan
om att rödryska militäragerter
må få anställas vid sovjets ut-
landsbeskickningar.

Lithauen har fått ny presi-
dent. I Lithauen har det en tid varit
inre oroligheter, men enligt de
sista underrättelserna har det nu
blivit lugnare. I st. för K. Gri-
nius har A. Smetona enhälligt
valts till republikens president
och till talman i seimen har ut-
setts Stulginski.

St. Mikaelsskyrkan.

Julafton: Julbö n kl. 4,30 e. m.
Juldagen: Otteså ng kl. 7,30
f. m.

Annandagen: Hö g m ä s s a kl.
11 f. m.

Tredjedagen tjänstgör pastor i
Riga.

Födde (rättelse från föregåen-
de nr.): Aina Linnéa Gutman
28. juli; Greta Lindquist
5. aug., Regina Miralda Grön-
lund 15. aug. alla på St. Rågö;
Meta Johanna Mählberg. 16 aug.
på La Rågö; Edita Nyman 3.

sept. på St. Rågö; Alice Inge-
borg Espling 11. nov. på La
Rågö; samt (nytt. fr. föreg. nr.)
Ruth Ursula Grönholm 20 nov.
i Pärnau.

Förelysta: Husägaren Hans
Mohrmann och änkefru Ama-
lia Bertelson, f. Berg.

Tjänstemannen i Utrikesdep.
Georg Meri och fröken Alice
Engman.

Döde: d. 8. dec. Sjukgym-
nasten Karl Fredrik Schöldt i
en ålder av 78 år 6 mån. 8 dagar.
11—d. 17. dec. (i Hapsal) F. d.
skolläraren Johan Klanman i
en ålder av 68 år 5 mån. 8 dagar.
Erik Petzäll.

Nycklar till svenska kyrko-
gården på Fredsberg kunna köpas
av A. Heldring, Riddargat. 9.

BESÖK SKÖFDE

Aktiebolaget
GESTRIKLANDS YLLEFABRIK JÄRBO.
Sporttyger, melerade Filtar,
Vadmal och Korderoj.
Goda kvalitéer och billiga priser.

STADSHOTELLET I VIMMERBY

Innehavare: HULDA PETERS

REKOMMENDERAS

Post- och telegramadress:
Stadshotellet, Vimmerby.
Telefon: Vimmerby 6, 14.
15 rum med 30 bäddar.

Svedala

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks
och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul,
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stlgjutgods.

Aktiebolaget

Åbjörn Anderson

Post- & Telegrafadr. Rikstelefon:
SVEDALA, GJUTERIJET, 52, 76, 203, 4, 608 183.

REPRESENTANT CARL JÖNSSON

Postkast 38 Telef. 1536

REVAL

Olof Almér

Tel. 531 Kristianstad Tel. 163
Välsorterat Fin- o. Grovbageri

BESÖK VAXIÖ

Den 17 dec. kl. 8 f. m. inslumande stilla vår oförglömda far, farfar och bror

Johan Klanmann

född den 10 juli 1859.

Kistläggningen ägde rum tisdagen den 21 dec. kl. 7 e. m. i evangeliebönehuset, Liivalaia 4, och begravningen blir onsdagen den 22 dec. kl. 12 i svenska kyrkan, varifrån liktåget går till Rahumäe (Fredsbergs) kyrkogård.

Djupt sörjd av barn, barnabarn, bror och säkt.

Estlandssvenskarnas almanack för 1927

har utkommit och finns till salu å Sjömanshemmet, svenska kansliet, Riddaregat 3, och hos herr A. Heldring, Riddaregat. 9, samt i bygderna hos ombudsmännen.

A. M. ZIMMERMAN & Co
GEVLE
SKOAFFÄR
REKOMMENDERAS

P. J. HEDMANS

skoaffär Gäfle
Rekommenderar sina förstklassiga varor av skodon.

Bland rostat kaffe intager

SVEABLÄNDNING

främsta plasten. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag, Gefle.

HABO ULLSPINNERI, HABO

tillverkar Svenskullgarner, Vadmal, Sporttyger, Klädningstyger, Filtar och Schaler m. m., som erhållas antingen mot byte av ull eller i direkt köp. Lämna Edra beställningar till något av våra ombud eller insänd direkt till fabriken. Prover erhållas gratis mot porto.

STADSHOTELLET

— Sigtuna —

Tel. 110 Rekommenderas Tel. 110
Direktör A. J. Marcusson.

BILJETTER med tåg och båt i hela världen.
SOVPLÅTSBILJETTER
Hjälp och råd vid PASSVISERINGAR RESGODS-
FÖRSÄKRINGAR MYNTVÄXLING

A.-B. Nordisk Resebureau

Göteborg — Stockholm — Malmö

Hotell Appelberg

Sollefteå

Tel. „Namnanrop“

Rekommenderas

GÄSTGIVAREGÅRDEN, SJÖBO

Rekommenderar sina förstklassiga matsalar cafeer och resanderum. Under sommaren servering i den vackra trädgården. OBS.! Tel. 6. Ledande på platsen. Bilgarage.

Innehavare: HILDING LIEDHOLM.

Penningkurser

Revals börs, 22 dec. 1926

1 dollar	—	372	375
1 pund	—	1.805	1.820
100 rentmark	—	8.850	8.975
100 Fmk.	—	937	947
100 sv. kr.	—	9.975	10.075
100 dan. kr.	—	9.925	10.025
100 nor. kr.	—	8.600	8.900
100 latt.	—	7.150	7.250

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget EESTI LLOID

Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 6-24 & 17-03

LIVFÖRSÄKRING
BRANDFÖRSÄKRING
TRANSPORTFÖRSÄKRING
OLYCKSFALLFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa sig till över

EMK. 80.000.000.—

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder egendom medan tid är!

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkaregatan 17.

NORRKÖPING

REKOMMENDERAS

NORRKÖPINGS KEMISKA UNDERSÖKNINGSANSTALT

Trädgårdsg. 33. NORRKÖPING Tel. 1249.

Utför kemiska undersökningar å tekniska produkter, malmer, metaller, vatten och livsmedel-fodermedel, och gödslingsmedel, urinprov, värmevädersbestämningar, arsenikprov, provtagningar m. m.

Civillingenör John Wanselin, stadskemist.

ELNA MÅRTENSSONS

KONDIOTORI OCH KAFÉ

Tel. 460 Hamngatan, Ystad, Tel. 460

REKOMMENDERAS

Servering under sommarmånaderna i villan Skogsbydden i Landskrona Tel. 477

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Avdelningskontor i REVAL:

S. Karja tän. 9.

MILITÄR EKIPERING A.-B. (MEA)**MILITÄR EKIPERING A.-B. (MEA)**Hamngatan 5A STOCKHOLM Norrmalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

Svenskar i Balticum

köp vid behov

LANTBRUKS-REDSKAP

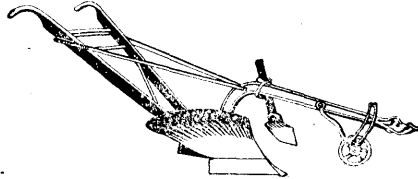
från

NORRAHAMMARS BRUK

Norrahammar, Sverige.

Representanter: A/G. Osta, Reval,

Ökonomische Gesellschaft Lettischer Landwirte, Riga.

HOTELL**EXCELSIOR**

Birgerjarlgatan 35, Stockholm (K. F. U. Mis hus)

Rikstelefon o. telegramadress: EXCELSIOR

Stockholmstelefon 98 27.

Växiö Stadshotell

57 stycken gedigna och propra resandorum, pris från kr. 3.75—6.50. Fullständiga spritdrickigheter. Elegant konditori. Musik dagligen. Bilgarage och bensindepot. Goda vägar och vackra omgivningar för bilister.

Telefon: NAMNANROP

DALSJÖFORS

J. JOHANSSONS KASSASKÄPPFABRIK, DALSJÖFORS

Telefon Dalsjöfors 28.

Tillverkar Kassaskåp, Valvskåp, Kassavalvsdörrar, Gallergrindar m. m. i modernaste utförande, till moderata priser. Priskurant på begäran.

ARVID NORDELL**JUVELERARE**

Hospitalsgatan 12 NORRKÖPING

Tel. 5246

Matsilver, Ringar, Guld- & Silvervaror. Presentkort och Hedersgåvor.

Order till landsorten expedieras omgående.

DANNEMORA

Cirkulärsågar, Ramsågblad, Timmer- och Fällningsågar, Maskinhyvelstål och Maskinknivar vinna tack vare Dannemorastålets förtjänstfulla egenskaper och det omsorgsfulla arbetet rykte över hela världen.

Kort leveranstid. Indfrö offert.

Gimo-Österby Bruks A.-B., Österbybruk.

BIERSTUGAN I

SPÅNGBACKEN, Norrköping.

Rekommenderar sina väl tempererade maltdrycker.

Centralrestauranten LANDSKRONA

rekommenderas

TURISTGÅRDEN HVEN

rekommenderas.

SMEDJEBACKENS HOTELL

Öl- och vinnrättigheter. Propra rum. Lämpl. uppehåll för bilister, Garage. 4 tim. järnvägsresa från Stockholm.

OBS.! Naturskön bäresa Stockholm—Smedjebacken.

Telefon: Koretoret 1. Res.-rum 9.
Innehavare: E. OLSSON.**Aktiebolaget Priorverken**

Norrköping

Telegramadr: PRIORVERKEN
Byggnadssmidan & Träskruv.**THORSVIKS****TOALETTPAPPER**

NORRAHAMMAR

K U S T B O N**GUSTAF SJÖBERGS***Konditori, Gäble,
Torra Rådmanngatan 10
Rekommenderas***Hj. Söderlings Bageri
Eskilstuna
Specialité:**

Sundhetsbrödtillverkningar.

BESÖK JÖNKÖPING**OLSSON & MELINS SKOFABRIK**

Rekommenderar sina tillverkningar av

finare
randsydda **Skodon**Slitstark vara — Goda passformer
ÖREBRO Södermalmsallén 52—54
Telefon 1762**BORÅS VÄVERIAKTIEBOLAG BORÅS**

Alla slags bomullsvävnader

Den som är förständig att ej låta sig dåras av allt utländskt köper alltid svenska varor. En gammal välkänd firma lämnar alltid köparen bästa garanti att vid inköp erhålla största valuta för sina penningar.

Våra tillverkningar:

**SALUBRIN SPRITÄTTIKA
AROMA ÄTTIKSPRIT**

Eau de Cologne:

Extrait Double **CARITA**Extrait Quadruple **DELILA****Härvatten: Lotion GAMBO Lavendelvat-
ten: Extrait Triple GARITA** äro var i sitt slag marknadsens yppersta och därtill billigaste fabrikater. Därför garanterar**A.-B. P. HÅKANSSON, ESLÖV.****A.-B.****Skandinaviska Pelsvarufabriken****Ivan Levy**

Norrländsgatan 6

— STOCKHOLM —

Använd endast pälsvaror av svenskt fabrikat.

AXEL HELLGREN'S

SKRÄDDERI

SIGTUNAGATAN 11, STOCKHOLM

REKOMMENDERAS

TEL. VASA 4416. VASA 469.

FRIMURAREHOTELLET

ESKILSTUNA

MATSALAR & CAFÉ

Trevliga rum fr. 5 kr.

REKOMMENDERAS

GÖTEBORG**K Ö P****OLOF ASKLUNDS****BRÖD.**

Det är bäst.

A.-B. HEMBRYGGERIETS

Maltdrycker och Läske drycker

Rekommenderas

Tel. S. 331-64, Heleneborgsgatan 15 Tel. 72-47.

KONDITIONER BAGERI

SKEPPAREGATAN 99 — TELEFON 709-76

STOCKHOLM

Rekommenderar sin specialtillverkning av: Gott Kaffebröd, Wienerbröd, Bakelser och Tårtor
Högaktningfull**ESTER DOMINICUS****A.-B. BJÖRKLUNDS**Nejljeodlingar i Hammar, KRISTIANSTAD
Landets största specialodling i sitt slag:**NEJLIKOR**

i alla variationer erhållas hos varje blomsterhandlare i riket.

Större och mindre

Skogsparker på rot

såväl som

sågtimmer

köpes kontant av Säfveåns A. B. Göteborg.

AUG. LÖFGRENS

Frukt-, Grönsaks- & Blomsteraffär

rekommenderas

BLOMMOR & KRANSAR

Guldmedalj 1901 GÅFLE Telefon 123

STUREHOF

Adelgatan 13, Malmö. Telef. 12—53.

1:a klass Restaurant.

Billigaste och bästa frukostställe.
Middagar från 1—6. 3 rätter kr. 2. —
Populära souper från 6—11 e. m.
Vällagad husmanskost.**SVENSKA BOMULLSFLAGGOR**

till utlandet direkt från fabriken inom Sverige genom handlande branschen

Gefle Manufaktur A.-B., STRÖMSBRO

Järnvägsrestauranten Malmö

i nya hemtrevliga lokaler med ingång från Skeppsbrom

Fullständig restaurantförelse.
Smörgåsbuffé- Konditorlavdelning.**DRICK HÅKONBOLAGETS LUXUSKAFFÉ!****De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal**

Tel. 771-08 Grevturegatan 13

(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt urval av Vadstenaspetsar. Motiv och Kragar. Beställningar å linneutstyrlar. Order till landsorten expedieras omgående.

RYLANDER & RUDOLPHS**FABRIKS A.-B.**

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolphs“. Rt. 440 & 14440
Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. — Begär offert!